

**P R O G R A M**  
**P R O F I L A K T Y K I**

**Publicznej Szkoły Podstawowej**  
**im. Janusza Korczaka**  
**w Goździe**

**Rok szkolny 2016/2017**

*„Ma dziecko przyszłość, ale ma i przeszłość: pamiętne zdarzenia,  
wspomnienia, wiele godzin najistotniejszych samotnych rozważań.  
Nie inaczej niż my pamięta i zapomina, ceni i lekceważy,  
logicznie rozumuje i błądzi, gdy nie wie ....  
Dziecko jest pergaminem szczelnie zapisanym drobnymi hieroglifami,  
których część tylko zdołasz odczytać, a niektóre potrafisz wytrzeć lub tylko  
zakreślić i własną wypełnić treścią.”*

*Janusz Korczak*

## **PODSTAWY PRAWNE SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI**

Szkolny Program Profilaktyki w Publicznej Szkole Podstawowej im. Janusza Korczaka w Goździe został opracowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Konwencja o Prawach Dziecka ( Dz. U. z 1991 r., poz. 526 i 527 ze zm. );
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ( Dz. U. 1982 Nr 35 poz. 230 z późn. zm. );
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. 1982 Nr 35 poz. 228 ze zm. );
- Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991r. ( Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm. );
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego ( Dz. U. 1994 r. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.);
- Rozporządzenie MENiS z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół ( Dz. U. z 2001 r., Nr 61 poz. 624, z późn. zm. );

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ( Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485; z późn. zm. );
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą ( Dz. U. Nr 139, poz.1133 ze zm. );
- Ustawa o zmianie ustawy z dnia 8 kwietnia 2010 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych ( Dz. U. Nr 81, poz. 529 );
- Ustawa z dn. 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ( Dz. U. Nr 125 poz.842, art.96 - zakaz kar cielesnych);
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologicznej i pedagogicznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 532 );
- Rozporządzenie MEN z dnia 28 sierpnia 2014 r. w sprawie sposobu realizacji środków towarzyszących, które służą zapewnieniu skutecznego wykonania programu „Owoce i warzywa w szkole” ( Dz. U. z 2014 r., poz. 1151 );
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii ( Dz. U. z 2015 r., poz.1249 );

## **WSTĘP**

1. Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.
2. Działalność profilaktyczna obejmuje:
  - 1) w przypadku profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji;
  - 2) w przypadku profilaktyki selektywnej – wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
  - 3) w przypadku profilaktyki wskazującej – wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji lub

występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

3. Działania profilaktyczne obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród całej społeczności szkolnej uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 5 ustawy;
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów i wychowanków, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;
- 5) włączanie, w razie potrzeby w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji.

## **DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO**

1. Diagnoza dotyczy wstępnego rozpoznania problemów:

- 1) szkoły
- 2) uczniów
- 3) rodziców
- 4) środowiska lokalnego

2. Diagnozę w szkole przeprowadzono w oparciu o:

- 1) analizę dokumentacji własnej (dzienniki lekcyjne, pedagoga, analizę sytuacji wychowawczej klas, analizę frekwencji uczniów);

- 2) obserwacje zachowania uczniów w sytuacjach typowo szkolnych i pozalekcyjnych;
- 3) rozmowy indywidualne z uczniami, nauczycielami, rodzicami oraz pracownikami szkoły;
- 4) konsultacje z dyrektorem szkoły;
- 5) zajęcia profilaktyczne i wychowawcze w klasach;

## **ZAŁOŻENIA PROGRAMU**

1. Profilaktyka szkolna to działania mające na celu zapobieganie niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się uczniów. Obejmuje eliminowanie czynników zachowań ryzykownych oraz wzmacnianie działań chroniących przed niepożądanymi zjawiskami. Ma szczególne znaczenie wśród młodych ludzi, w których rozwija się ustalanie hierarchii wartości, kształtują się relacje z innymi ludźmi, buduje się poczucie pewności siebie. Harmonijny rozwój osobowości w profilaktyce uzależnień oznacza wspieranie zdrowego trybu życia oraz rozwijanie zdrowia psychicznego.
2. Program będzie wspomagał wychowawczą rolę rodziny, prawidłowy rozwój uczniów oraz wskazywał sytuacje podejmowania działań interwencyjnych w sytuacji zdiagnozowanych zagrożeń.
3. Program Profilaktyki jest spójny z Programem Wychowawczym Szkoły i swoimi działaniami obejmuje wszystkich uczniów szkoły.
4. Punktem wyjścia do opracowania tego programu była diagnoza sytuacji wychowawczej szkoły przeprowadzona na podstawie rozmów i ankiet skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli, obserwacji zachowań uczniów, a także analizy dokumentacji wychowawców klasowych.
5. W kręgu oddziaływań powinni znaleźć się rodzice nauczyciele oraz inni pracownicy szkoły.
6. Profilaktyka w szkole będzie opierała się na następujących działaniach:
  - 1) podniesienie świadomości w zakresie unikania ryzykownych zachowań w grupie rówieśniczej;
  - 2) wzmocnienie pracy z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym także z uczniem zdolnym;
  - 3) ochronę ucznia przed zakłóceniami jego rozwoju (chronienie przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia);

- 4) udostępnienie społeczności szkolnej informacji niezbędnej do skutecznego zapobiegania i radzenia sobie z zagrożeniami dla własnego zdrowia, jakości życia, zmniejszenie czynników ryzyka zachorowania na różne choroby;
  - 5) kompetentne i szybkie reagowanie na pojawiające się w szkole sytuacje zagrażające zdrowiu i życiu;
  - 6) rozpoznawanie sygnałów świadczących o zagrożeniu związanym z zażywaniem dopalaczy, narkotyków, alkoholu;
  - 7) budowanie porozumienia (szkoła – dom – środowisko), wspólnej aktywności i partnerstwa w wychowaniu uczniów.
7. Opracowując program starano się, aby działania, które w wyniku jego realizacji zostaną podjęte:
- 1) były dostosowane do potrzeb i problemów uczniów, do ich poziomu wiedzy, umiejętności, wrażliwości;
  - 2) były skierowane do wszystkich uczniów naszej szkoły;
  - 3) uwrażliwiały na potrzeby innych dzieci i dorosłych;
  - 4) eliminowały zachowania agresywne i dyskryminacyjne;
  - 5) zapewniały ciągłość i systematyczność działań;
  - 6) uwzględniały współpracę z rodzicami oraz instytucjami współpracującymi ze szkołą (policja, PPP, GOPS, Sąd Rodzinny, parafia i inne).

## **CELE PROGRAMU**

1. Umiejętne radzenie sobie w sytuacjach trudnych.
2. Wzmacnianie poczucia własnej wartości.
3. Kształtowanie technik asertywności – umiejętności mówienia „nie”.
4. Kształtowanie w uczniach odpowiednich postaw wobec ludzi słabszych, młodszych, ludzi starszych, chorych, niepełnosprawnych.
5. Tworzenie pozytywnych relacji rówieśniczych, przeciwdziałanie agresji poprzez ukazanie wartości płynących z koleżeństwa i przyjaźni ( wskazanie pożądanych wzorców zachowań ).
6. Uświadamianie uczniom negatywnych skutków działania środków psychoaktywnych, dopalaczy, napojów energetyzujących oraz następstw działania tych substancji.
7. Promowanie zdrowego stylu życia i odżywiania, ze szczególnym zwróceniem uwagi na szkodliwość spożywania niektórych potraw.

8. Wspomaganie zdrowia fizycznego poprzez zachęcanie do aktywności fizycznej.
9. Wspomaganie zdrowia psychicznego.
10. Zwiększenie świadomości społecznej o zagrożeniach patologiami oraz możliwościach uzyskania pomocy.
11. Kształtowanie bezpiecznych zachowań uczniów w ruchu drogowym, zapobieganie wypadkom.
12. Upowszechnianie wśród młodzieży znajomości prawa i zasad przestrzegania go.
13. Stworzenie w szkole poczucia bezpieczeństwa.
14. Uświadamianie zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z mediów.
15. Przygotowanie uczniów do podejmowania pracy wolontariusza.
16. Zwiększanie kompetencji rodziców poprzez propagowanie instytucji udzielających pomocy w sytuacjach problemowych.
17. Pomoc rodzicom w zdobywaniu wiedzy i praktycznych umiejętności wychowawczych ( pedagogizacja rodziców ).
18. Budowanie współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia oraz instytucjami prowadzącymi wspomaganie rodziny i promującymi zdrowy styl życia.
19. Wzajemna odpowiedzialność za bezpieczeństwo w grupie rówieśniczej – co robić w sytuacjach kryzysowych.
20. Wpływ właściwego odżywiania, bezpiecznej aktywności fizycznej i higieny osobistej na rozwój intelektualny i fizyczny dzieci i młodzieży.

## **ADRESACI**

1. Rodzice jako pierwsi odpowiedzialni za wychowanie swoich dzieci.
2. Uczniowie chcący w pełni włączyć się w proponowany system wychowawczy szkoły.
3. Wychowawcy i nauczyciele realizujący powyższy program wychowawczy.
4. Pedagog, który swoją kompetencją i warsztatem wspiera wychowanków, rodziców w wychowaniu oraz wychowawców.
5. Pracownicy szkoły mający również kontakt z uczniami.

## **ZADANIA NAUCZYCIELI**

1. Zwracanie podczas dyżurów szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnie itp..

2. Informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły.
3. Obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracanie uwagi na przejawy agresji, palenia papierosów, spożywania alkoholu i środków odużających czy niszczenia mienia.
4. Wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji.
5. Natychmiastowa, zgodna ze Statutem Szkoły reakcja na przejawy agresji rówieśniczej, przemocy i zachowania dyskryminacyjne.
6. Dawanie przykładów odpowiedzialności, sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
7. Doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych

## **ZADANIA WYCHOWAWCÓW**

1. Pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły,
2. Podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów – godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, muzeum itp.),
3. Współpraca z rodziną – inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, np. wywiadówki profilaktyczne,
4. Realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu, picia alkoholu oraz stosowania środków psychoaktywnych, przeciwdziałania agresji, rozwijania umiejętności interpersonalnych,
5. Wprowadzanie zajęć redukujących napięcie oraz relaksacyjnych.
6. Organizacja koleżeńskiej pomocy w nauce.
7. Kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia.



8. Systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci.
9. Pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

### **ZADANIA PEDAGOGA SZKOLNEGO**

1. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
2. Wprowadzanie zewnętrznych programów profilaktycznych.
3. Organizowanie pogadank, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, psychologa, lekarza.
4. Pedagogizacja rodziców.

### **ZADANIA RODZICÓW**

1. Każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny.
2. Rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym bądź dyrektorem / zastępcą dyrektora szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom.
3. Rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych.
4. Rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów.

### **SPODZIEWANE EFEKTY**

#### **Uczeń:**

1. Potrafi unikać konfliktów i niekorzystnych sytuacji społecznych, jest asertywny, nie przejawia agresji słownej i fizycznej.
2. Zyskuje pełną wiedzę na temat zagrożeń oraz możliwości radzenia sobie z nimi.
3. Dbą o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz swój rozwój, prawidłowo się odżywia, potrafi efektywnie gospodarować wolnym czasem.

4. Zna zagrożenia, jakie stwarza używanie alkoholu, nikotyny, środków odurzających i nie sięga po te środki.
5. Świadomie i umiejętnie korzysta ze współczesnych środków audiowizualnych.
6. Systematycznie realizuje obowiązek szkolny i osiąga sukcesy w miarę swoich możliwości.
7. Jest objęty pełną i kompleksową pomocą psychologiczno - pedagogiczną.
8. Identyfikuje się ze środowiskiem klasowym, szkolnym.
9. Umie bezpiecznie funkcjonować w szkole i domu.
10. Utrwala wiadomości z zakresu profilaktyki podczas realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki.

## **METODY I FORMY REALIZACJI**

1. Godziny wychowawcze.
2. Zajęcia z pedagogiem.
3. Zajęcia warsztatowe z udziałem specjalistów.
4. Zajęcia pozalekcyjne.
5. Uroczystości szkolne.
6. Konkursy.
7. Filmy edukacyjno – profilaktyczne.
8. Przedstawienia.
9. Wycieczki.
10. Pogadanki.
11. Dyskusje.
12. Warsztaty dla nauczycieli, uczniów i rodziców.
13. Zabawy psychologiczne.
14. Ankiety.
15. Obserwacje.
16. Wywiady.
17. Rozmowy indywidualne i grupowe.

## **ORGANY WSPIERAJĄCE**

1. Dyrektor szkoły.
2. Rada Rodziców.
3. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Radomiu.
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goździe.
5. Gminny Ośrodek Zdrowia w Goździe.
6. Policja.
7. Urząd Gminy w Goździe.

## **EWALUACJA PROGRAMU**

Ewaluacja będzie dokonana na koniec roku szkolnego na podstawie obserwacji nauczycieli i pracowników szkoły, wniosków z ankiet przeprowadzonych z uczniami i rodzicami, stałego monitorowania zachowań uczniów i sytuacji wychowawczej.

## DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE

L.p.	Blok tematyczny	Działania	Odpowiedzialni
1.	<b>Podnoszenie kultury osobistej w stosunku do innych osób.</b>	Zwracanie uwagi na dbałość o piękną mowę ojczystą bez używania niewłaściwych słów oraz wulgaryzmów.	nauczyciele, wychowawcy
		Organizacja zajęć dotyczących „savoir - vivre”.	wychowawcy
		Kontakty z rodzicami – uświadamianie rodziców o zachowaniu dzieci.	nauczyciele, wychowawcy, pedagog szkolny
		Wypracowanie klasowych list prawidłowych zachowań, kontraktów klasowych i wywieszenie ich w salach lekcyjnych.	wychowawcy
		Egzekwowanie od uczniów stroju na co dzień oraz stroju galowego podczas uroczystości szkolnych.	nauczyciele, wychowawcy
2.	<b>Podjęcie działań mających na celu wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju.</b>	Uświadamianie uczniom mocnych i słabych stron oraz ich możliwości.	nauczyciele, wychowawcy, pedagog
		Rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez zachęcanie ich do udziału w konkursach szkolnych, klasowych i pozaszkolnych.	nauczyciele, wychowawcy
		Udział uczniów w zajęciach pozalekcyjnych wspierających wszechstronny rozwój ucznia.	nauczyciele
		Pomoc uczniom w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń na zespołach wyrównawczych.	nauczyciele zespołów wyrównawczych
		Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i ujawniania swoich uczuć i emocji.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
3.	<b>Przeciwdziałanie przemocy oraz agresji słownej i fizycznej wśród uczniów.</b>	Pogadanki z uczniami i rodzicami poświęcone właściwemu radzeniu sobie z naciskami i presją rówieśniczą oraz w celu wypracowania prawidłowych zachowań.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
		Prowadzenie zajęć oraz rozmów	wychowawcy,

		indywidualnych z uczniami sprawiającymi problemy wychowawcze nieodpowiednim zachowaniem.	nauczyciele, pedagog szkolny
		Porady i konsultacje dla rodziców i nauczycieli ( uczniowie agresywni, nieprzestrzegający regulaminu szkoły ). Informowanie o możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej.	pedagog szkolny
		Przeciwdziałanie agresji poprzez wskazywanie właściwych zachowań i norm społecznie akceptowanych.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
		Organizacja zajęć dotyczących tematyki przemocy i agresji oraz nabywania umiejętności konstruktywnego rozwiązywania konfliktów.	wychowawcy, pedagog szkolny
		Uświadamianie uczniom konsekwencji ( prawnych, społecznych, osobistych ) braku kontroli nad własnym zachowaniem.	dyrektor, wychowawcy, pedagog szkolny
		Zajęcia poświęcone nauce reagowania na zaczepki i wyzwiska bez używania agresji.	wychowawcy, pedagog szkolny
		Organizacja „Dnia szkoły bez przemocy”.	Samorząd uczniowski
		Reagowanie całej społeczności szkolnej na każdy przejaw agresji.	dyrektor, nauczyciele, uczniowie, pracownicy szkoły
		Rozmowy uświadamiające rodzicom negatywne skutki psychologiczne i prawne stosowania kar cielesnych przez rodziców wobec dzieci.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
<b>4.</b>	<b>Rozwijanie umiejętności współzycia społecznego.</b>	Zajęcia dotyczące relacji rówieśniczych.	wychowawcy, pedagog szkolny
		Przedstawienie zasad i reguł współzycia w klasie i szkole.	wychowawcy, pedagog szkolny
		Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny

		Uświadamianie potrzeb osób niepełnosprawnych.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
		Angażowanie uczniów w akcje pomocy potrzebującym.	wychowawcy, nauczyciele, opiekun Caritas, pedagog szkolny
		Integrowanie społeczności szkolnej poprzez udział w wycieczkach, imprezach klasowych i szkolnych.	wychowawcy, nauczyciele,
		Udział uczniów w spotkaniach z pedagogiem lub innymi specjalistami.	pedagog szkolny
		Tworzenie i przestrzeganie kontraktów klasowych.	wychowawcy, nauczyciele
<b>5.</b>	<b>Zapobieganie stosowaniu szkodliwych używek przez osoby nieletnie.</b>	Pogadanki i prelekcje nt. zdrowego stylu życia oraz spędzania czasu wolnego bez zażywania środków odurzających i używek ( papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze, tabletki, napoje energetyzujące ).	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
		Zajęcia nt. przyczyn i skutków sięgania po narkotyki, dopalacze i napoje energetyzujące oraz dotyczące szkodliwości nadużywania alkoholu, nikotyny, lekarstw.	wychowawcy, nauczyciel przyrody, pedagog szkolny
		Współpraca z instytucjami w zakresie prowadzenia profilaktyki uzależnień. Szkolenia dla nauczycieli, rodziców i uczniów z zakresu profilaktyki uzależnień z udziałem pielęgniarki, policjantów, pracowników ds. uzależnień.	dyrektor, nauczyciele
		Zajęcia dotyczące umiejętności odmawiania bez ewentualnego zrywania kontaktów z rówieśnikami.	wychowawcy, pedagog szkolny
		Wdrażanie programów profilaktycznych realizujących treści programu antynikotynowego: „Nie pal przy mnie – proszę”- kl. I-III „Czyste powietrze wokół nas”- oddziały dzieci 4,5,6 letnich , kl. I - III	wychowawcy, pedagog szkolny
		Zorganizowanie i przeprowadzenie konkursu profilaktycznego dotyczącego szkodliwych	pedagog szkolny

		skutków zażywania środków psychoaktywnych.	
		Angażowanie całej społeczności szkolnej - dzieci i młodzieży, rodziców, nauczycieli oraz innych pracowników szkoły w działaniach profilaktycznych dotyczących zagrożeń inicjacją zażywania narkotyków.	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
		Budowanie samoświadomości, wysokiej samooceny i zachowań asertywnych wśród uczniów, jako środka zapobiegającego podatności na negatywne wpływy środowiska.	wychowawcy, pedagog szkolny
		Rozpoznawanie sytuacji domowej i środowiskowej wychowanków.	wychowawcy, pedagog szkolny
		Ustalenie sposobów współpracy pracowników szkoły z rodzicami, służbą zdrowia i policją w działaniach wychowawczych, profilaktycznych i sytuacjach interwencyjnych związanych z pomocą uczniom zagrożonym uzależnieniem oraz w rozwiązywaniu problemów dzieci i młodzieży.	dyrektor, nauczyciele
<b>6.</b>	<b>Kształtowanie wśród dzieci i młodzieży dobrych nawyków żywieniowych poprzez promowanie spożycia mleka i przetworów mlecznych oraz owoców i warzyw.</b>	Udział w programach: „Mleko w szkole”, „Owoce i warzywa w szkole”.	dyrektor, wychowawcy
		Realizacja programu: „Zdrowo jem” w oddziałach przedszkolnych dzieci 6letnich i klasach I-III.	nauczyciele rocznego przygotowania przedszkolnego oraz klas I – III
		Wzbogacanie wiedzy o pochodzeniu produktów rolnych.	nauczyciele rocznego przygotowania przedszkolnego oraz klas I – III
		Organizowanie konkursów i festynów tematycznych z zakresu zdrowego odżywiania.	nauczyciele rocznego przygotowania przedszkolnego oraz klas I – III

		Organizowanie warsztatów kulinarnych z uwzględnieniem przekazywania wiedzy o zdrowym odżywianiu.	nauczyciele rocznego przygotowania przedszkolnego oraz klas I – III
		Wspólne spożywanie drugiego śniadania, połączone z degustacją owoców i warzyw i ich przetworów oraz upowszechnianiem wśród uczniów wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania.	nauczyciele rocznego przygotowania przedszkolnego oraz klas I - III
		Upowszechnianie informacji o korzyściach płynących ze spożywania mleka, owoców i warzyw i ich przetworów, a także o pochodzeniu i uprawie owoców i warzyw, poprzez organizowanie wystaw, przygotowywanie prezentacji lub wydawanie gazetek.	nauczyciele rocznego przygotowania przedszkolnego oraz klas I - III
		Organizowanie wycieczek do gospodarstw rolnych, gospodarstw ogrodniczych lub zakładów przetwórstwa owoców i warzyw.	nauczyciele rocznego przygotowania przedszkolnego oraz klas I – III
<b>7.</b>	<b>Promowanie zdrowego stylu życia</b>	Pogadanki na zajęciach nt. zasad zdrowego odżywiania, zapobiegania otyłości, skutków niewłaściwego odżywiania się, żywienia ekologicznego.	wychowawcy wszystkich oddziałów, nauczyciele
		Tworzenie plakatów i gazetek tematycznych	wychowawcy, nauczyciele
		Fluoryzacja zębów wśród uczniów.	pielęgniarka
		Realizacja programu „Badań przesiewowych słuchu u dzieci z terenów wiejskich”. Klasa I	pedagog szkolny, wychowawcy
		Udział uczniów w zajęciach gimnastyki korekcyjnej.	nauczyciele wychowania fizycznego
		Organizacja Szkolnego Dnia Sportu	nauczyciele wychowania fizycznego
		Wycieczki i zajęcia propagujące ruch na świeżym powietrzu.	nauczyciele wychowania fizycznego,



			wychowawcy
		Realizacja programu – „Trzymaj formę” w kl. IV – VI. Prowadzenie edukacji w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.	nauczyciel wychowania fizycznego, wychowawcy
		Realizacja programu – „Powszechnej nauki pływania” w ramach projektu „Umiem pływać” w klasach I-IV.	nauczyciel wychowania fizycznego, wychowawcy
		Organizowanie spotkań z pielęgniarką.	wychowawcy, pielęgniarka
<b>8.</b>	<b>Bezpieczeństwo w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.</b>	Pogadanki nt. bezpiecznej drogi do i ze szkoły oraz stosowania się do zasad regulaminu dowozów uczniów i zaleceń opiekunów.	wychowawcy
		Poznanie uczniów z zasadami bezpiecznej i kulturalnej zabawy w czasie przerw i po lekcjach oraz przestrzeganiem zasad poruszania się po ciągach komunikacyjnych w szkole (korytarzach, schodach). Podniesienie świadomości i wiedzy uczniów na temat skutków niebezpiecznych zachowań podczas zabawy.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
		Poznanie podstawowych zasad bezpiecznej i efektywnej pracy umysłowej w szkole i w domu – organizacja zajęć w ciągu dnia, higiena pracy umysłowej.	wychowawcy, nauczyciele
		Pogadanki nt. bezpiecznego wypoczynku podczas ferii zimowych m.in. podniesienie świadomości i wiedzy uczniów na temat skutków niebezpiecznych zachowań podczas zabawy na zamrzniętych akwenach oraz podczas wakacji m.in. poznanie zasad bezpiecznej zabawy i wypoczynku nad wodą w okresie letnim ( rzeki, jeziora, stawy, itp.).	wychowawcy, nauczyciele
		Pogadanki nt. zasad bezpiecznego poruszania	wychowawcy,

	<p>się po ulicy pieszego i rowerzysty mające na celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- poznanie znaków drogowych,</li> <li>- zapoznanie się z podstawowymi zasadami ruchu drogowego,</li> <li>- zdobycie umiejętności oceny sytuacji na drodze i planowaniu odpowiedniego zachowania,</li> <li>- zapoznanie uczniów z obowiązującymi przepisami dotyczącymi ruchu drogowego,</li> <li>- poznanie zasad bezpiecznego poruszania się rowerem,</li> <li>- uświadamianie skutków brawury i nieprzestrzegania przepisów,</li> <li>- zdobycie umiejętności prawidłowego zachowania się, jako użytkownika dróg,</li> <li>- uświadamianie potrzeby używania kasku ochronnego przez rowerzystę,</li> <li>- uświadamianie potrzeby używania odblasków przez rowerzystę oraz osoby piesze.</li> </ul>	nauczyciel techniki
	Przeprowadzenie egzaminu na kartę rowerową.	nauczyciel techniki
	Realizacja wybranych modułów Programu Profilaktycznego „B&N” tj. B - jak Bezpieczny, N - jak Niechroniony.	wychowawcy, nauczyciel techniki
	Bezpieczne wycieczki i wyjazdy - zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznej wycieczki, biwaku, wyjazdu, itp. oraz regulaminami tychże form zajęć.	wychowawcy, nauczyciele
	Uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia: powódź, pożar, zachowanie na szkolnym korytarzu, szatni, klasie szkolnej, sali gimnastycznej, boisku szkolnym i w czasie innych zdarzeń losowych.	wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły.
	Zorganizowanie spotkań z policjantami i strażakami.	dyrektor, wychowawcy
	Zapoznanie uczniów z drogami ewakuacyjnymi szkoły oraz z numerami alarmowymi: Pogotowie, Straż, Policja, 112.	wychowawcy
	Pogadanki nt. zachowania się podczas ewakuacji ludzi z budynku szkoły w sytuacji zagrożenia oraz próbne ewakuacje.	wychowawcy, nauczyciele

		Zapoznanie uczniów z obowiązującymi w szkole regulaminami.	wychowawcy, nauczyciele
		Zajęcia z udzielania pierwszej pomocy w ramach programu „Ratujemy i uczymy ratować”: - zaznajomienie z zasadami udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, - zdobycie umiejętności postępowania w nagłych wypadkach, - nabycie umiejętności powiadamiania odpowiednich służb medycznego i drogowego, ratownictwa - ćwiczenia w resuscytacji krążeniowo – oddechowej.	wychowawcy, nauczyciel przyrody
		Przygotowywanie plakatów i gazetek tematycznych, udział w konkursach.	wychowawcy, nauczyciele
		Pogadanki na lekcjach nt. zachowania ostrożności w kontaktach z nieznanymi.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
		Zajęcia dotyczące umiejętności bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych, z którymi styka się dziecko w domu i szkole.	wychowawcy
		Przypominanie zasad bezpiecznego korzystania z urządzeń i sprzętu szkolnego, ( sala komputerowa, sala gimnastyczna, szatnie, urządzenia sanitarne, sprzęt audio video, itp. ).	nauczyciel techniki, nauczyciele, wychowawcy
<b>9.</b>	<b>Przestrzeganie zasad właściwego korzystania z technologii informacyjnych i multimedialnych</b>	Organizacja zajęć „Dziecko w sieci Internetu” uświadamiających dzieciom zagrożenia wynikające z nieumiejętnego korzystania z dobrodziejstw sieci.	wychowawcy, nauczyciele informatyki
		Zapoznanie uczniów z różnymi formami cyberprzemocy.	wychowawcy, nauczyciele informatyki
		Uświadamianie skutków uzależnienia od komputera, telewizji oraz telefonów komórkowych.	wychowawcy, nauczyciele informatyki
		Zajęcia nt. umiejętnego dobierania audycji telewizyjnych, stron internetowych oraz gier komputerowych.	wychowawcy, nauczyciele informatyki

		Zapoznanie z alternatywnymi sposobami spędzania wolnego czasu przez uczniów.	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
		Przeprowadzenie szkolnego konkursu informatycznego – „Bezpieczny Internet” dla klas IV – VI.	nauczyciele informatyki
<b>10.</b>	<b>Pomoc socjalna uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.</b>	Rozpoznawanie środowiska uczniów oraz problemów rodziny.	wychowawcy, pedagog szkolny
		Współpraca z Urzędem Gminy oraz GOPS.	dyrektor, wychowawcy, pedagog szkolny
		Organizowanie dożywiania dzieci na terenie szkoły.	dyrektor
		Pomoc w zdobyciu stypendium.	dyrektor
<b>11.</b>	<b>Systematyczny rozwój współpracy z rodzicami.</b>	Informacje i porady dla rodziców zamieszczane na tablicy informacyjnej oraz szkolnej stronie internetowej.	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele informatyki
		Udostępnianie literatury, broszur, ulotek z zakresu problematyki profilaktycznej.	wychowawcy, pedagog szkolny, bibliotekarz
		Zachęcanie rodziców do współpracy we wspólnym rozwiązywaniu problemów wychowawczych zaistniałych w szkole oraz włączanie rodziców do działań profilaktycznych podejmowanych na terenie szkoły.	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele
		Zapoznanie rodziców z zakresem udzielanej pomocy przez specjalistów szkolnych ( pedagog, logopeda ) w ramach prowadzonych działań profilaktycznych.	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
		Ustalenie zasad kontaktowania się nauczycieli z rodzicami uczniów oraz przedstawienie harmonogramu spotkań z wychowawcami i nauczycielami podczas „dni otwartych” w szkole.	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
		Zachęcenie do organizowania i uczestnictwa we wspólnych wyjazdach i imprezach szkolnych.	wychowawcy, nauczyciele

12.	<p><b>Udzielanie pomocy psych.-pedagogicznej uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, mającymi problemy edukacyjne i wychowawcze.</b></p> <p><b>Opieka nad uczniami z rodzin dysfunkcyjnych.</b></p>	Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w nauce.	dyrektor, nauczyciele, pedagog szkolny
		Wspieranie rozwoju uczniów poprzez ich udział w zajęciach rewalidacji, zajęciach korekcyjno – kompensacyjnych, zajęciach dydaktyczno-wyrównawczych .	dyrektor, nauczyciele, pedagog szkolny
		Udzielanie rodzicom pomocy w zakresie wskazywania instytucji służących specjalistyczną pomocą	dyrektor, nauczyciele, pedagog szkolny
		Systematyczna współpraca z instytucjami zajmującymi się wspieraniem uczniów i rodzin z problemami edukacyjnymi i wychowawczymi ( poradnia psych. - pedagogiczna, powiatowe centrum pomocy rodzinie, policja, sąd rodzinny ).	dyrektor, nauczyciele, pedagog szkolny
		Organizacja spotkań indywidualnych z rodzicami przez wychowawców i specjalistów na zebraniach z rodzicami lub podczas „dni otwartych”.	dyrektor, nauczyciele, pedagog szkolny